ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА CVIII, БРОЙ 10 | СОФИЯ, 16 – 31 МАЙ 2007 г. | ЦЕНА 0,60 лв.

e-mail: synpress@dveribg.net

Възстановено е каноничното общение между РПЦ и РПЗЦ стр. 3

ДИАГНОЗА: ОТДАЛЕЧАВАНЕ ОТ БОГА *Неврозите – духовни корени* стр. 6

БРАКЪТ – път, който тръгва от земята и води към небето стр. 7

† **МАКСИМ, Патриарх Български**

С молитва пред светините

Ваши Високопреосвещенства и Преосвещенства, Боголюбиви отци, братя и сестри, драги сънародници,

„Днес благодат Святаго Духа нас собра“ пред свещените образи на родните Богородични чудотворни икони от българските ставропигиални свети обители – Рилската, Бачковската и Троянската, които са тук по благословение на Светия Синод.

Честният клир и христолюбивият народ ги посрещат с благоговение в богоспасаемата ни престолнина, украсена с името на Премъдростта Божия, в златокуполния храм-паметник – патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ и свидетелстват православна почит и крепка вяра в чудодейните прояви на Божията Майка, извлечи през вековете чрез тези свидни за всяко българско сърце свещени образи.

Днешното църковно-народно събитие се осъществява в благодатната атмосфера на вечната и неизтощима пасхална радост, която православните люде изживяват с дълбока вяра във всепобедното Христово възкресение – залог за вечния живот на всеки от нас, приел в сърцето си възкръснялия Христос.

Великославна победа на духа отпразнува православният български народ, като почете църковно и всенародно 1100-годишнината от блаженото успение на равноапостолния св. цар Борис-Михаил, покръстителя на българския народ. Неговото безсмъртно дело – кръщението на славянобългарския род в православната вяра – отвори дверите за духовно и културно възрастване чрез епохалното дело на богоизбраните ученици на светите равноапостолни братя Кирил и Методий, за да бъдем и останем държава на духа с богат принос в европейската и световна културна цивилизация.

Днешното всенародно молитвено поклонение пред тези чудотворни образи на Божията Майка ни прави съпричастни на високонравствена и патриотична идея – народът ни да бъде единен и духовно изявен в своите стремежи чрез труд и родолюбие да напредва в доброто за достойнството и благопреуспяването на майката Родина.

Нашето усърдно моление пред българските чудотворни икони на Майката Божия има и друга особено важна нравствена цел – отправяме молитвен зов и изпросваме майчиното милосърдие на пресвета Богородица ръкоположените български медицински сестри, тежко страдащи на чужда земя, та да получат в скоро време справедлива отсъда и да се завърнат на родна земя сред своите близки, за да бъде радостта им пълна.

Възлюбени в Господа братя и сестри,

Нека отново въззовем към Спасителя Христа, Който даде на пленените освобождение и, призовавайки молитвеното застъпничество на Божията Майка за благопреуспяването на светата ни Църква, да се помолим за здраве, мир и справедливост и за душите ни – велика милост.

Божието благословение по застъпничеството на света Богородица да пребъдва над добрия ни народ и скъпата ни Родина в благопреуспяване на светата ни Църква.

Амин.

Слово, произнесено на молебена пред храма „Св. Александър Невски“ при посрещането на чудотворните Богородични икони от Рилския, Бачковския и Троянския ставропигиални манастири, събота, 12 май 2007 година, 18,00 часа.

ТРИ ЧУДОТВОРНИ ИКОНИ В СОФИЯ

Хиляди българи от цялата страна се стекоха на молебена за спасението на българските медицински сестри и палестинския лекар, затворени в Либия, който бе отслужен от Негово Светейшество Българския патриарх Максим. В него взеха участие и синодалните архиереи, свещеници, монаси и монахини от цялата страна. Молебенът бе извършен пред трите чудотворни икони на св. Богородица от Рилския, Бачковския и Троянския манастир, донесени специално в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“.

Поради големия интерес и несекващия поток от поклонници, предварително определеният срок за престоя на иконите в столицата бе удължен. Така в периода между 12 и 18 май към патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ в София се стичаха хиляди хора, за да вземат участие в богослуженията и да се поклонят пред трите чудотворни икони. Въпреки че храмът бе денонощно отворен, опашката от желаещи да се докоснат до светините прекосяваше площада пред катедралата и се извиваше чак до съседните булеварди.

Трите чудотворни икона за пръв път напускат манастирите, в които се съхраняват и за пръв път се събират на едно място. Те пристигнаха в София по решение на Светия Синод на БПЦ във връзка с отбелязването на 1100-годишнината от успението на свети цар Борис Покръстител, 54-годишнината от възстановяването на патриаршеското достойнство на Българската православна църква, деня на светите братя Кирил и Методий и инициативите за спасяването на осъдените ни медици в Либия.

На **12 май** в 13 часа иконите, придружавани от висши духовници на БПЦ, потеглиха от своите манастири с три бронирани автомобила под засилена охрана и пристигнаха на площад „Народно събрание“ в 17,30 ч.

Там те бяха посрещнати от духовници и многоброен народ, след което с литийно шествие чудотворните образи на св. Богородица се отправиха към патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ под непрестания празничен звън на църковните камбани. Всяка икона бе носена от четирима духовници – свещеници и архиереи.

Начело на шествието вървяха ученици от Софийската духовна семинария с кръст, хоругви и сълнца, след тях вървяха свещеници с епитрахили и фелони и дякони в пълно богослужебно облачение, които кадяха пред иконите. Всички пееха тропара, написан специално за събитието, както и други Богородични тропари.

На стр. 3

Молебен по повод 54 години от възстановяването на Българската патриаршия

Снимки: Петя Йосифова

На **11 май** в патриашеската катедрала „Св. Александър Невски" Стобийският епископ Наум, главен секретар на Св. Синод, отслужи св. Литургия за празника на св. братя Кирил и Методий и по случай 54 години от възстановяването на Българската патриаршия. В богослужението участваха преосвещените епископи Маркианополски Константин, Деволски Теодосий и Знеполски Йоан, викарий на Софийския митрополит, архим. Йоан, началник на отдел „Богослужебен" на Св. Синод, храмового духовенство и священици от столицата. Негово Светейшество патриарх Максим също взе молитвено участие в св. Литургия.

Слово за празника произнесе Стобийският епископ Наум. В него той подчерта ролята на св. братя Кирил и Методий в миналото и настоящето на нашата Църква и припомни важността на възстановяването на патриаршеското достойнство на БПЦ.

След това Негово Светейшество Българският патриарх Максим отслужи молебен по повод 54 години от възстановяването на Българската патриаршия. Участваха всички духовници, както и Доростолският митрополит Иларион.

На богослужениятa присъства и директорът на Дирекция „Вероизповедания" към МС проф. Иван Желев.

Русенският митрополит Неофит се срещна с директори на училища от дунавския град

На **8 май** в салона на Русенската св. митрополия се проведе среща между Негово Високопреосвещенство Русенския митрополит Неофит и директорите на русенските училища. Среща беше осъществена по покана на митрополит Неофит и се проведе във връзка с празника на славянобългарските просветители светите братя Кирил и Методий и навършването на 10 години от въвеждането на предмета „Религия" в съвременното българско училище. На нея се отзовава директорите на всички училища в Русе, както и началникът на Регионалния инспекторат по образование г-н Димитър Райнов, секретарят на Община Русе г-н Валентин Венков и старши експертът по религия в РИО г-жа Росица Георгиева.

В началото на срещата бяха изнесени данни за броя на учениците, изучаващи религия в училищата - в цялата страна те са 13 592, а в Русе 1154 ученици от първи до 12 клас разпределени в 21 училища. Религия преподават 21 преподаватели богослови и преквалифицирани начални учители. С този брой на учениците, изучаващи религия Русе се нарежда на четвърто място в страната.

В хода на последвалата дискусия се очертаха следните проблеми:

1. липса на учебници и други помагала по предмета;
2. липсата на семейно религиозно възпитание;
3. нежеланието на някои директори и учители да бъде изучаван предметът в българското училище;
4. изоставянето на българското училище от европейските, както и от училищата от Източна Европа, където предметът се изучава като задължителна дисциплина.

Бяха изпратени слуховете, че пари за заплати на учители по религия в общината няма.

Беше прието становището, че предметът „Религия" трябва да бъде въведен като задължителен в учебната програма, за да се прекратят всякакви експерименти по този въпрос. Директорите изразиха готовност да подготвят декларация и да събират подписка за въвеждането на предмета като задължителен в българското училище. Подписката ще бъде внесена за разглеждане и подкрепа на следващата сесия на Общинския съвет.

Директорите отчетоха доброто взаимодействие с Русенската митрополия.

Митрополит Кирил освети паметник на св. братя Кирил и Методий в Добрич

На **11 май** Варненският и Великопреславски митрополит Кирил отслужи св. Литургия в добричкия храм „Св. вмчк Георги Победоносец" заедно с храмовото духовенство и священици от епархията. След това митрополит Кирил отслави лития с иконата на св. Братя. Литийното шествие, в което се включиха духовници и миряни от града, завърши в центъра на Добрич, където Варненският и Великопреславски архиерей направи водосвет и освети паметник на св. Кирил и Методий.

„Св. Братя ни дават основание да се гордеем не само с миналото си, но и със своето настоящe", каза митрополит Кирил и подчерта, че те не само са създали славянската азбука и са открили на народа ни Христовата светлина и истина, но днес чрез тихната азбука нас свидетелствам за тази истина и даваме своя принос в Обединена Европа.

Митрополит Неофит награди победителите от областното състезание по Религия

На **16 май** в пленарната зала на Община Русе се проведе за първи път състезание по религия на тема: „Просветителя на българския дух". В него участваха ученици от Русенска област, които изучават като СИП предмета „Религия". В надпреварата се включуча общо десет училища, като отборите бяха съставени предимно от деца на възраст между 9 и 10 години.

С приветствено слово към участниците се обърна Русенският митрополит Неофит. Той подчерта значимостта на делото на светите братя Кирил и Методий, което намира благодатна почва в пределите на българската държава, благодарение правоверностлия принос на св. цар Борис I, от чието успение тази година се навършват 1100 години.

Състезанието бе организирано в три крага, като участниците трябваше първо да отговарят на въпроси, свързани с жива и делото на светите братя, след това да наредят пъзел с лика им и в последния кръг да изпълнят по желание песен или стихотворение, посветени на тях.

Първото място заеха учениците от СОУ „Никола Обретенов", втори се класира отборът на СОУ „Йордан Йовков", а трети – СОУ „Васил Левски". Митрополит Неофит лично наградри победителите и благодари на съорганизаторите на състезанието от Регионалния инспекторат по образованието – Русе, Община Русе и сдружение „Филантроп".

Празник на Пловдивската духовна семинария

На **11 май** Пловдивската духовна семинария отбелязва деня на своите небесни покровители – св. братя Кирил и Методий. По този случай в семинарския храм „Св. Литургия за празника бе оглавена от Величия епископ Сионий, ректор на Софийската духовна семинария, който бе гост на тържеството в израз на доброто сътрудничество между двете духовни училища.

В богослужението взеха участие ректорът на Пловдивската духовна семинария Негово Високопреосвещение архимандрит Сергий и священици, бивши възпитаници на семинарията. Присъстваха учители, ученици, родители и близки, много гости от Пловдив и страната.

След празничната света Литургия бе отслужен водосвет за здраве и успех на учителите, учениците и служителите на Пловдивската духовна семинария.

От 17 ч. в салона на училището възпитаниците на семинарията изнесоха традиционния празничен концерт с изпълнения на църковна и фолклорна музика.

Пловдивската духовна семинария „Св. Кирил и Методий" е възстановена през 1990 г. В училището средно годишно се обучават 130 ученици на възраст от 14 до 19 години.

Осветиха православен храм в село Караманите

12 май се превърна в истински и незабравим празник за жителите на с. Караманите, община Вълчи дол. Още в 6,30 ч. сутринта започна тържествената литургия по освещаването на новоизградения и изографисан православен храм „Св. Кирил и Методий". Литургията бе водена от Варненския и Великопреславския митрополит Кирил, в съслужение с осем свещеници. Службата продължи повече от 3 часа, а на тържеството по откриването присъстваха стотици жители и гости на с. Караманите. Сред тях бяха депутатът Борислав Рашев, заместник-областният управител Стелиян Гроздев, родом от с. Караманите, проф. Димо Заимов, също родом от с. Караманите – един от дарителите на църквата, чиято дело е изографисването й, оценено на 132 000 евро. Тук бяха и представители на общинската администрация на Вълчи дол, начело с кмета на общината Веселин Василев.

Сред дарителите на храма са и жители на селото, Варненската и Великопреславска митрополия, Дирекция „Вероизповедания" към МС, община Вълчи дол, както и граждани на Турция, родом от с. Караманите. След тържествената литургия митрополит Кирил честити на християнните новия великолепен православен храм, който по изяществото на изографисването си и вероятно няма аналог във Варненска област.

Кметът на община Вълчи дол направи лично дарение – икона, както и миросница и миралка, необходими за тайнството на светото Кръщение.

Веднага след откриването митрополит Кирил направи първите две кръщения в църквата, а хор от дечица пяха подходящи за случая песни при входа на храма.

Новата църква „Св. Кирил и Методий" в с. Караманите се отличава много от своите съвременни посестрими с изящество на вътрешното си оформление. Веднага привличат вниманието образите на светите братя Кирил и Методий върху мозайка с размери 3/1,5м.

След откриването, в двора на храма, където преди 100 години е имало православен параклис, за всички присъстващи бе даден курбан, осветен от митрополит Кирил.

ЦВ

400 книги ще подари Зографският манастир на Старозагорската библиотека

Четиристотин тома от издателството на българския манастир „Св. Георги Зограф" в Атон ще обогатят фонда на Старозагорската библиотека „Захарий Княжески", както от 17 май е в нова сграда, съобщава БТА.

За даренето съобщи йеромонах Козма, който пристигна като гост на правото на монашеската република. Той изрази радостта си, че днес отново се канят гости от Зографския манастир, който „половин век по времето на комунизма беше забравен".

На откриването на новата сграда на библиотеката в Стара Загора бяха президентът Георги Първанов, писателите Антон Дончев, Любомир Левчев, Иван Гранитски, композиторът Александър Йосифов и археологът Николай Овчаров.

Лентата на новата библиотека прерязаха президентът Георги Първанов и кметът на града Евгений Желев.

„Силно съм респектиран от този дворец на културата и храм на духовността", заяви държавният глава. Президентът направи патрона на библиотека Захарий Княжески ренесансова личност и припомни, че той е учил в най-духовните средища на нацията – Стара Загора, Габрово, Велико Търново, Одеската духовна семинария, и е родоначалник на библиотечното дело в България.

Трябва да се инвестира в духовността, защото тя е локомотивът, който ще изтегли българската нация до достойно членство в ЕС, каза президентът Първанов.

Директорката на библиотеката Снежана Маринова подари на държавния глава копие на глинена плочка с писмени знаци, открита в региона на Стара Загора, на приблизителна възраст 7000-8000 години.

Гостите разгледаха изложба от редки и ценни книги от фонда на библиотеката.

В четириетажната сграда на площ 7327 кв. м са подредени 400 000 тома, сред които и 3500 старопечатни издания.

7300 старозагорци с читателски карти ще могат да вземат книги от библиотеката. Президентът Георги Първанов получи безсрочна карта.

Регионалната библиотека „Захарий Княжески" за първи път е отворила врати преди 53 години.

ХРОНИКА От света

Възстановено е каноничното общение между Руската православна църква – Московска патриаршия, и Руската православна задгранична църква

На **17 май**, Възнесение Господне, бе подписан историческият Акт за канонично общение между Руската православна църква – Московска патриаршия, и Руската православна задгранична църква. Документът бе подписан в храма на Христос Спасител от Руския патриарх Алексий II и Източноамериканския и Нюйоркски митрополит Лавър, предстоятел на Задграничната църква.

Митрополит Лавър пристигна в храма в 9,15 ч. и бе посрещнат от множество митрополити и священици. След 15 минути пристигна патриарх Алексий II, като от дясната страна го очакваха духовниците от Московска патриаршия, а от ляво – духовниците от Задграничната църква. Патриархът облече мантия и прочете молитва за обединението на поместната Руска църква. След това бяха прочетени решенията на двата Синода и Актът за канонично общение. След това Алексий II и митрополит Лавър на амвона в храма подписаха акта.

„Случи се историческо събитие, което очаквахме дълги години. Преодолява се църковно разделение, преодолява се гражданското противопоставяне, наследено от революционните години и гражданската война, укрепва се Църквата, възражда се нашето отечество", каза Руският патриарх.

Митрополит Лавър поздрави всички с голямата радост и пожела „връзките на братство между двете части на Руската православна църква да влияят благотворно върху по-натъшното развитие и задълбочаване на нашето единство и съвместното служение на Бога и руския народ, в родината и извън нея".

На подписването на акта беше и руският президент В. Путин, на когото патриарх Алексий II благодари, че присъства на историческото събитие, както и за приноса му в процеса на обединение на двата клона на руското православие. Руският президент нарече подписването на акта „събитие от всенароден, исторически мащаб с огромно нравствено значение", което ще стане „символ на възраждането и разцвета на Руската православна църква".

След подписването на историческия документ бе извършено съвместно празнично богослужение. Св. Литургия бе отслужена от Руския патриарх Алексий II и в нея взеха участие духовниците, присъствали при подписването на акта.

За първи път от 90 години предстоятелите на Руската православна църква и Руската задгранична църква, както и духовенството на двете църкви, се причастиха от една Чаша. С това те доказаха истинността на единството си в Христа.

На практика Руската православна църква, която има 27 393 енории, признава и се обединява с Руската задгранична църква, която има 400 енории. По този начин Руската православна църква укрепва още повече своето положение на най-голяма поместна православна църква. Но разбира се, истинското значение на подписания акт не се измерва с цифри. Това е пример за рядко срещано сакрално обединение на родствени, но все пак различни Църкви. Почти 90 години Руската църква живя в условия на разкол, отчуждение, нетърпимост и взаимни упреци. Тя се разцепва след болшевишката революция и с течение на времето разколът все повече се задълбочава. Компромисите, които се налага да правят духовниците в Русия, неразбирането от страна на събратята им зад граница ги отдалечават все повече един от друг. Но в края на 80-те и началото на 90-те години започва търсенето на пътища за възстановяване единството на руското православие. Много са стъпките и отстъпките в хода на обединението и от страна на Московската патриаршия, и от страна на Руската задгранична църква. Но те заявяват единодушно своята цел – единството на Руската православна църква. Така те направиха възможно отваряването на нова страница в историята на руското православие.

Руският патриарх Алексий II и митрополит Лавър по време на общото богослужение

ДОКУМЕНТИ

Акт за канонично общение

Ние, смиреният Алексий II, по Божия милост патриарх Московски и на цяла Русия, заедно с преосвещените членове на Свещения Синод на Руската православна църква – Московска патриаршия, събрани на заседание на Свещения Синод в богоспасяемия град Москва, и смиреният Лавър, митрополит Източноамерикански и Нюйоркски, първойерарх на Руската православна задгранична църква, заедно с преосвещените архиереи – членове на Архиерейския синод на Руската православна задгранична църква, събрани на заседание, ръководени от стремежа за възстановяването на благословения мир, богозаповядваната любов и братско единение в общото дело на нивата Божия на цялата Пълнота на Руската православна църква и верните и в Родината и извън нея, взимайки предвид исторически наложилото се устройство на църковния живот на руската емиграция извън пределите на каноничните територии на Московската патриаршия, отчитайки, че Руската задгранична православна църква осъществява своето служение на територията на много държави, с настоящия Акт утвърждаваме:

1. Руската православна задгранична църква, извършвайки своето спасително служение в исторически оформилите се нейни епархии, енории, манастири, братства и други църковни учреждения, е неотменима самоуправляема част от поместната Руска православна църква.

2. Руската православна задгранична църква е самостоятелна в своите пастирски, просветителски, административни, домакински, имуществени и граждански дела, като в същото време е в положение на каноническо единство с цялата Пълнота на Руската православна църква.

3. Висшата духовна, законодателна, административна, съдебна и контролна власт в Руската православна задгранична църква се осъществява от нейния Архиерейски събор, сезиран от нейния Предстоятел (първойерарх) съгласно *Положението* на Руската православна задгранична църква.

4. Първойерархът на Руската православна задгранична църква се избира от нейния Архиерейски събор. Изборът се утвърждава, в съответствие с нормите на каноническото право, от патриарха на Москва и на цяла Русия и Свещения Синод на Руската православна църква.

5. Името на предстоятеля на Руската православна църква и името на първойерарха на Руската православна задгранична църква се споменават на богослуженията във всичките храмове на Руската православна църква зад граница преди името на управляващия архиерей в определения ред.

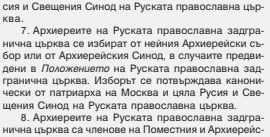

6. Решенията за образуване и закриване на епархии, влизащи в Руската православна задгранична църква, се приемат от нейния Архиерейски събор при съгласуване с патриарха на Москва и цяла Русия и Свещения Синод на Руската православна църква.

7. Архиереите на Руската православна задгранична църква се избират от нейния Архиерейски събор или от Архиерейския Синод, в случаите предвидени в *Положението* на Руската православна задгранична църква. Изборът се потвърждава канонически от патриарха на Москва и цяла Русия и Свещения Синод на Руската православна църква.

8. Архиереите на Руската православна задгранична църква се членове на Поместния и Архиерейския събор на Руската православна църква и участват по установения ред в заседанията на Свещения Синод. Представителите на клира и миряните на Руската православна задгранична църква участват в Поместния събор на Руската православна църква по установения ред.

9. Най-висша инстанция на църковната власт за Руската православна задгранична църква са Поместният и Архиерейският събор на Руската православна църква.

10. Решенията на Свещения Синод на Руската православна църква са валидни в Руската православна църква зад граница, като се отчитат особеностите, определени от настоящия Акт, *Положението* на Руската православна църква зад граница и законодателството на държавите, в които тя осъществява своето служение.

11. Апелации на решенията на висшата церковно-съдебна власт на Руската православна задгранична църква се подават до патриарха на Москва и цяла Русия.

12. Промените, които се внасят в *Положението* на Руската православна задгранична църква от нейната висша законодателна власт, подлежат на утвърждаване от патриарха на Москва и цяла Русия и Свещения Синод на Руската православна църква само в случай, че изменението са от каноничен характер.

13. Руската православна задгранична църква получава св. миро от патриарха на Москва и цяла Русия.

С настоящия Акт се възстановява каноническото общение вътре в поместната Руска православна църква.

По-рано изданените актове, възпрепятстващи пълното канонично общение, се признават за недействителни или за изгубили сила.

Възстановяването на каноничното общение ще послужи, чрез Божието съдействие, за укрепване на единството на Христовата Църква и на нейното свидетелство в съвременния свят, способствайки за изпълнението на Господнята воля „да сбере наедно разпилените чеда Божии" (Йоан.11:52).

Въздаваме благодарност на Всемилостивия Бог, който чрез всесилната Си десница ни насочи по пътя на изцерението на раните на разделението и ни приведе до силно желаното единство на Руската православна църква в родината и в чужбина, за слава на Неговото славно Име и за благото на Неговата свята Църква и нейните верни чеда.

По молитвите на светите руски новомъченици и изповедници Господ да дарува благословение на единната Руска църква и на нейните чеда в родината и извън нея.

Страницата подготви Полина СПИРОВА

ТРИ ЧУДОТВОРНИ ИКОНИ В СОФИЯ

От стр. 1

Пред патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ трите чудотворни икони бяха поставени на аналои, съобразени с голямата и теглото им. Върху специално изградената за случая платформа, изградена върху централното стълбище на храма, от 18 часа Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим и синодалните архиереи отслужиха специално съставен за случая молебен. Клирът и народът просиха Божията милост и благодат за целия български народ и потърсиха молитвеното застъпничество на Божията Майка за избавлението на невинно страдащите наши сънароднички, за палестинския лекар, затворен заедно с тях в Либия, а също и за болните либийски деца. В една от молитвите на молебена се казва: „Господи Иисусе Христе, Който изведе св. ап. Петър от вериги и тъмница и го запази невредим, Сам Ти, Всемогъщи Господи, милосърдно помилвай и освободи от тежкото заключение Твоите раби Кристияна, Ася, Валентина, Валя, Снежана и другите с тях, молим Ти се, Всемилостиви Спасителю, чуй и помилвай“. Във връзка с придобилата огромна популярност инициатива „Не сте сами“ в подкрепа на осъдените медици, в една от специално съставените молитви Патриарх Максим напомни, че страдащите от дълги години в заключение медици **не са сами, защото Бог е с тях.**

Негово Светейшество спомена в молитвите си и заразените със СПИН невинни либийски деца и техните сродници, които също от години страдат, измъчвани от тежката неизлечима болест, от скръб и отчаяние.

В края на молебена Негово Светейшество патриарх Максим произнесе слово, което публикуваме на 1-ва страница.

Хиляди българи взеха участие в молебена и заявиха с присъствието си и с обща молитва пред Бога и Божията Майка своята съпричастност към невинните страдащи в Либийската джамахирия, а милиони проследиха богослужението, излъчено по БТВ. На молебена присъстваха и близките на несправедливо задържаните и осъдени на смърт медици. Те стояха в подножието на подиума и държаха огромен транспарант с надпис „Невинни“. Сред тях бяха и родните на арабския лекар, който споделя съдбата на нашите медицински сестри. Бащата и сестрата на д-р Ашраф бяха пристигнали в България специално за молебена.

Роднините на осъдените в Либия сестри и на палестинския лекар Ашраф също бяха на молебена

Трите икони бяха изложени за поклонение от 12 до 18 май в патриаршеската катедрала

Майките, дошли на поклонение с децата си бяха пропускани без ред

Служители на охранителната фирма помагаха на хората с увреждания да стигнат до иконите

Близо 100 000 души се поклониха пред православните светини. Опашката не секна до часа на изпращането на иконите по манастирите и.м

ПОКЛОНЕНИЕТО ПРЕД ИКОНИТЕ

След молебена трите чудотворни икони бяха внесени за поклонение в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“, където започна вечерното богослужение. През това време желаещите да се поклонят на трите светини влизаха в храма от южния вход и излизаха през северния. Млади и стари, мъже и жени, родители с деца, трудно подвижни болни хора преклонила глава в молитва пред образите на Пресветата Богородица. Едни тръгваха облени в сълзи, други озарени от радост, трети – дълбоко замислени, но изразяващи равнодушие лица нямаше.

На 13 май сутрина от 9,30 ч. Негово Светейшество патриарх Максим и синодалните архиереи отслужиха в патриаршеската катедрала божествена св. Литургия. Поклонението пред иконите продължи и по време на службата.

Слово за иконопочитанието и силата на небесното застъпничество на Божията Майка произнесе архим. Йоан, началникът на отдел „Богослужебен“ към Светия Синод.

Въпреки огромния брой желаещи да се доснат до светините и засилената охрана, свещената Литургия протече спокойно. По време на богослужбите за реда в храма се грижеха ученици от Софийската духовна семинария. С голям професионализъм за безопасността на богомолния народ и чудотворните икони, за реда в храма и около него бдяха и служители от охранителна фирма и полицейски служители от V РПУ.

По предварително изготвен списък по двама свещеници от столичните храмове стояха денонощно край иконите, благославяха богомолците, помазваха ги и им раздаваха осветен от иконите памук.

От доста години насам дългите опашки от чакащи са нещо екзотично и забравено у нас. Софийци помнят такава нескончаема опашка само по повод идването в България на Йерусалимската Света Богородица, която бе изложена за поклонение в същия храм през 1999 г. Като тогава никой не очакваше толкова голям интерес и към трите български светини, тъй като те са постоянно достъпни за поклонение от вярващите в манастирите, където се съхраняват от векове.

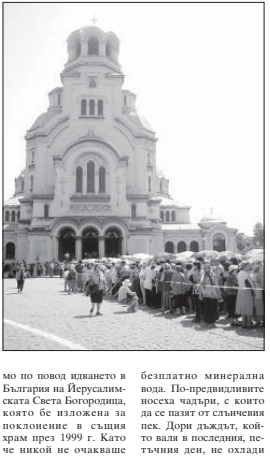

Опашка от „Св. Александър Невски“ до Паметника на Цар-Освободител се изви още в събота вечерта, минути след като трите чудотворни икони на св. Богородица бяха внесени в храма. Потокът от жадни да зърнат иконите хора продължи през цялата нощ.

На другия ден опашката от чакащи бе пренасочена от централния вход на катедралата в посока към ул. „Раковски“, за да не пречи на движението по столичните булеварди. Тя разполояваше площада и заради непоносимия пек се извиваше под синката на дъветата край улица „Оборище“ и градинката северно от Синодалната палата.

Вярващи приждаха неспирно: пеша, с коли, с автобуси, от цялата страна. За да влязат в храма, хората чакаха по 5-6 часа. Само към три и половина през нощта опашката поредяваше и можеше да се влезе само след 15-20 минути чакане, но към 5 ч. тя отново надвърляше 100 метра.

Въпреки уморителното чакане инциденти почти нямаше. Заради необичайно топлото време имаше и припаднали хора, но на място им беше оказвана неотложна помощ. Линейка на „Бърза помощ“дежуреше край храма, а на чакащите се раздаваше безплатно минерална вода. По-предвидливите носеха чадъри, с които да се пазят от слънчевия пек. Дори дъждът, който валя в последния, петъчния ден, не охлади желанието на хората да се докоснат до чудотворните Богородични икони.

Рядко се случваше размяна на по-остри думи по повод опити на някой по-нетърпелив да се пререди. С търпение, равносилно на духовен подвиг, на опашката часове наред чакаха болни, инвалиди, майки с деца и възрастни хора, хора от всякакви професии, намерили време, въпреки работния ден, да се поклонят пред Богородичните икони, забелязваха се и доста популярни личности, които съвестно чакаха своя ред без претенции за ползване на предимство.

Преди отпътуването на иконите в петък, 18 май, в катедралния храм „Св. Александър Невски“ бе отслужен благодарствен молебен. Той бе извършен от столичния епископат, игумените на трите ставропигиални манастири и столично свещенство.

Трите чудотворни икони бяха вдигнати от столичния катедрален храм. Те се отправиха обратно към ставропигиалните манастири, които са избрали за свой дом и постоянно място за поклонение от хиляди и хиляди вярващи от целия свят. Ежедневно пред образите на Майката Божия – Троянска, Бачковска и Рилска, богомолци коленичат смирено в молитва, с вяра и с надежда, че по нейните молитви Бог ще им стори чудо. Амин.

Текст и снимки
Александра
КАРАМИХАЛЕВА

Молитва за живот и свобода

Из молебена при посрещането в София на чудотворните Богородични икони от Рилския, Бачковския и Троянския ставропигиални манастири, по повод 1100-годишнината от успението на св. цар Борис Покръстител, за благоденствието на българския народ, за здравето и спасението на българските медици в Либия

СУГУБА ЕКТЕНИЯ

Помилвай ни, Боже, по великата Си милост, молим Ти се, чуй и ни помилвай.

Още се молим за Светейшия наш отец Максим, Патриарх Български и митрополит Софийски, за Светейшия Български Синод и за цялото в Христа наше братство.

Още се молим за нашия български народ, за неговата сила, победа, пребъдване, мир, здраве, спасение, и нашият Господ Бог особено да му съдейства и му помага във всичко.

Още се молим за светите обители – Рилската, Бачковската и Троянската, за техните игумени, за братята монаси, за честните поклонници и благодетели.

Господи Иисусе Христе, Който изведе св. ап. Петър от вериги и тъмница и го запази невредим, Сам Ти, Всемогъщи Господи, милосърдно помилвай и освободи от тежкото заключение Твоите раби Кристиана, Ная, Валентина, Валя, Снежана и другите с тях, молим Ти се, Всемилостиви Спасителю, чуй и помилвай.

Ти, Който избавяш сиромаха от силния потисник, и тези Твои раби, които невинно многолетно страдат в затвор и мъчения, като справедлив Съдия скоро освободи, молим Те, Всемилостиви Спасителю, чуй и като щедър помилвай.

Както никога Йосиф, заключен в Египет, песнливо освободи, и сега нашите сънародници – медицински сестри – които Те призоваят на помощ, като щедър и човеколюбив избави от тежки вериги и беди, молим Ти се, Избавителю, чуй и скоро помилвай. [...]

МОЛИТВА КЪМ ВСЕВИШНИЯ БОГ

Преблагий и Всевишин Боже!

Пред Тебе смирено се прекланяме и Те молим да погледнеш милостиво към нашето Отечество и нашия народ – да бъдем единни в православната ни вяра и националните ни ценности, та обединени в благородните си усилия да служим на Тебе за слава, за лично душеспасение и за полза на нашата Родина, в която да процъфтява светото Православие, християнският напредък и благосъстояние.

МОЛИТВА КЪМ ГОСПОД ИИСУС ХРИСТОС

Господи Иисусе Христе, Боже наш, единчък праведен Съдия на страдащите и оневправдяните! В Твоя власт е да проявяваш милост, да помагаш и да спасяваш. Към Твоето добросърдечие прибягват всички, които са в беди и злощастия, и Ти изпълняваш пробите им. Ето и тези Твои раби, Кристиана, Ная, Валентина, Валя, Снежана и другите с тях, които многолетно страдат от несправедлива присъда, с вяра вълзагат надеждата си на Тебе, на целия наш народ и на много честни хора по света, като отправят топла молитва да погледнеш милостиво тъх тъм и тяхното страдание, да ги запазиш от лукави и жестоки посегателства, да ги съхраниш здрави и силни и да бъдат щастливо освободени. Те не са сами, защото Тебе призовават на помощ, защото и всички ние, с нашите смирени молитви и усилия желаем да им помогнем да понесат всички трудности на сегашната им участ и да победят внушенията на отчаянието. Ти, Господи, си ни дарил живота и свободата. Ти си, Който истински освобождаваш човека. Нека и те да получат Твоето освобождение като най-ценен дар, да се завърнат здрави и щастливи в Родината си и да Те славят с благодарни сърца през всички дни на живота си. Помилвай ги, Владико Отче Вседържителю, бъди им Закрилник! Нека истината и правдата възтържествуват! Да бъдат спасени и пострадалите либийски деца, та и чрез това да се прослави Твоето пресвято име, заедно с името на Отца и Светия Дух! Амин!

ОТПУСТ, СЛОВО, МНОГОЛЕТСТВИЯ

Благоденствен и мирен живот, здраве и преуспяне дарувай, Господи, на нашия български народ, властите и воинството му; крепки сили, бодър дух, избавление от болки и свобода дарувай на Твоите изстрадали чеда Кристиана, Ная, Валентина, Валя, Снежана и на другите невинно страдащи с тях и ги запази на многая лета!

Тропар за идването на чудотворните икони в София

Варненският и Великопреславски митрополит Кирил е написал текста на тропар, посветен на идването на чудотворните икони на св. Богородица от Рилския, Бачковския и Троянския манастир в София на 12.05.2007 г. Русенският митрополит Неофит е нотирал текста. Тропарът бе изпълнен за първи път по време на литийното шествие с чудотворните икони от паметника на Цар-Освободител до патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“. Песнопението е било одобрено от Св. Синод в пленум състав в заседанието му на 27.04.2007 г., прот. № 16.

Днес благодатт..., тропар, гл. 1

Днес благодат Святаго Духа чак собра под покровом пречистыя Богоматери. Средец град Премудрости Божия средоточие явися святых ея чудотворных икон Рилския, Бачковския и Троянския. Молитвами пресвятыя Богородицы, Христе Боже наш, единение и благоденствие даруй православному народу нашему избавление плененных, мир и велию милость.

Днес благодатта на СВ. Дух на събра под покрова на пречистата Богомайка. Средец, градът на Божията Премъдрост, стана средоточие на чудотворните икони – Рилската, Бачковската и Троянската. По молитвите на Пресвета Богородица, Христе Боже наш, дарувай единство и благоденствие на православния наш народ, избавление на пленените, мир и Велика милост.

Божият народ дискутира в Русе

На **19 май** в Русе се проведе богословска дискусия „Божият народ в Църквата“. Бяха подготвени над 40 доклада от миряни в Църквата, но времето стигна да бъдат прочетени „едва“ 27. Това се получи, защото не всички желаещи да участват бяха успели да се вместят в предвидения регламент за 10-минутни изказвания. Накрая всички бяха умоверени, но щастливи. Включително и тези, които в началото бяха скептични, че толкова натоварена програма не е възможно да бъде изпълнена. Оказа се не само възможно, но и много полезно. Идеята беше, че след като Божият народ толкова много години (вековe) е мълчал, най-после може да говори и най-важното – има какво да каже.

Дискусията се проведе в конферентната зала на обновения болничен храм „Св. Василий Велики“. Преди началото беше отслужена св. Литургия. Дискусията откри Русенският Преосвещеност Русенският митрополит Неофит. След встъпителното слово той благослови участниците, които бяха изпълнили цялата зала. Пожелания за плодотворна работа отправи и изпълнителният директор на МБАЛ – Русе д-р Минчо Вичев. Двата основни доклада бяха изнесени от д-р Свилен Тутеков след откриването и от д-р Мариян Стоянинов в края на срещата. Д-р Тутеков постави начало на дискусията с темата „Единството на харизмите – залог за единството на Църквата“, която разви на богословска висота. Докладът на д-р Стоянинов имаше обобщителен характер. Той говори за различните служения в Църквата и за Църквата като общност, която е призвана да освещава обществото. Макар и вече измерени, всички го слушахме с изключително внимание.

Богословският форум беше посветен на 1100-годишнината от успението на св. равноапостолен цар Борис-Михаил Покръстител, затова на неговата личност и дело бяха посветени два доклада. Докладът на о. Георги Георгиев беше посветен и на св. Йоан Златоуст, поради навършващите се през тази година 1600 години от неговото блаженo успение. В унисон с темата на дискусията беше докладът на о. Добромир Димитров „Царственото свещенство и йерархичната структура“. Д-р Цветан Биюков пък в доклада си беше поставил темата по друг начин: „В Църквата ли е народът Божий?“

Бурни и остри дебати предизвика изказването на г-жа Росица Георгиева, старши експерт по „Религия“ в Регионалния инспекторат на МОН, на тема „Религия в училище – проблеми и перспективи“. Бяха направени много позитивни предложения, а идеята „Религия“ да стане равнопоставен предмет в българското училище, намери единодушна подкрепа.

Доклад на тема „Любовта към истината в детското сърце“ изнесе преподавателката по религия от Благоевград Велияна Зашева.

В доклада на журналистката Ася Пенчева на тема „Църквата се кани да проговори пред медите“ не бяха спестени критичните оценки, но те в крайна сметка бяха оценени като полезни, защото бяха добронамерени.

Свои размисли върху духовната поезия на епископ Николай Велимирович сподели Йордан Палежев.

Задълбочени житейски и духовни размисли имаше в докладите на д-р Симеон Михов „За страданието“, на Иво Братанов върху Иисусовата молитва, на Емилиян Енев за плодовете на нашата вяра. Няколко доклада третираха актуалната тема за практиката на Евхаристията. Имаше размишления на исторически и политически теми, за иконописа, актуални проблеми от биоетиката.

Времето по програмата не стигна и над 10 доклада останаха непрочетени, а те бяха едни от най-интересните. Авторите им ще ги представят на ежеседмичните неделни беседи. В близко време ще бъде организирано продължение на дискусията по теми.

Прев. Стефан СТЕФАНОВ

ПЪРВИ КОМПАКТДИСК НА МОНАСИ ОТ ЗОГРАФСКИЯ МАНАСТИР

Излезе първият компактдиск с песнопения от братството на Зографския манастир. Дискът съдържа Молебен канон на Пресвета Богородица. Записът е осъществен в манастира. В него участва и свещ. Георги Спасов от столичния храм „Св. Пемка-Самарджийска“, който ще бъде и основният разпространител на компактдиска за София и страната.

Към някои от компактдисковете ще бъде приложен и втори диск, който съдържа четирите музикални сборници на Манасий Поптодоров: „Света Литургия“, „Обширен възкренник“, „Полиелиен Минейник“ и „Полиелиен триод“, както и трите Зографски пеенника: „Света Литургия“, „Утрина“ и „Вечерня с Аниксандарии“.

За контакти: 0897 92 65 88.

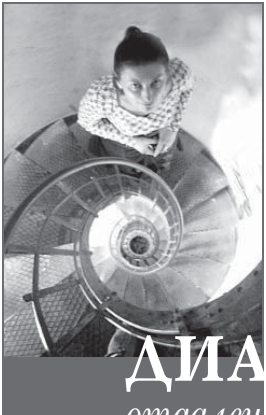

ДИАГНОЗА: *отдалечаване от Бога*

„Гордият през нощта си представя множество нападащи го зверове, а през деня се слушава от бодливи помисли. Ако спи, често скача; и когато бодърства, би и се би от сянката на птиче. Шумът на листата довежда в ужас гордия и шумолението на водата поразява душата му.

Това е едно за да види противоположващият се на Бога и отхвърлящ Неговата помощ, чеега се плаши от нищожни призраци.“

Св. Нил Синайски

Събуждам се през нощта и не можеш да заспиш от тревожни мисли. Неописуем смут пада като тежка сянка на душата ти и не намираш покой до сутринта. Гриже на деня доняквте те разсейват, но тягостното чувство, смътните страхове, усещането за дебнеща те заплаха остава някъде в ума ти, някъде в сърцето ти, някъде около теб... Взираш се изпитателно във всичко и във всеки, за да разпознаеш откъде ще те връхлети бедата, която предусещаш. Втурваш се с неистови усилия да доказваш на себе си и на другите, че си човек, който владее положението, че ти си който взема решенията, че знаеш какво правиш, че няма човек или сила, която да ти надвие... Вътрешните ти кошмари притяват дъх при вида на твоята самоувереност, но остават да дебнат някъде там, някъде в ума ти, някъде в сърцето ти, някъде около теб... никога не изчезват съвсем. Душевният мир, сърдечната радост са непостижими и непонятни за тебе. Дори вече не вярваш в тях.

Едва ли някой може да си представи и да опише постоянния ад, в който живее страдащият от невроза. Едно страдание, което в наше время е придобило епидемични размери. Според специалистите симптомите на това психогенно заболяване са: мрачно настроение, тревожност, враждебност, мнителност, раздразнителност, изблици на гнив, агресия, злоба... Впрочем, проявите може да са различни при различния тип хора, дори да са видимо противоположни: един може да изглежда ял и апатичен, друг – сприхав и свръхактивен, но общото при всички е трайна загуба на душевния мир, владяващо безпокойство, смазващи комплекси, вътрешни и външни конфликти, мнителност.

Неврастеникът е лесно избулив, със слаби нерви, сприхав, взискателен, безкомпромисен, категоричен и краен в преценките си, лесно изпада в ярост и по правило никога не се извинява дотам, че да потърси в себе си причината за постоянните конфликти, в които се оказва замесен. Всичко и всички го дразнят. Всичко сякаш въстава срещу него, за да го уязви, за да му попречи да изяви себе си: хората са завистливи, злонамерени, коварни или просто неблагонадеждни и досадни, проблемите му край нямат. С времето едни причини отминават, симптомите потихтихат, но се появяват други конфликти и стресови ситуации, които отново провокират болестта и тя се обостря. Най-трагичното е, че дори във време на външно благополучие невротикът продължава да се измъчва от съмнения и тревоги. Дори когато се изхивява като силен и свободен, всичките негови действия са определени от съмнята му да загълши стаените си комплекси и опасения.

Като причини за възникване на това страдание различните школи сочат: наследствеността, патологии в мисленето, в емоциите, физиологични причини, характер, възпитание и т. н., но за православната аскетика всяко психическо или соматично страдание има духовни корени, макар и не винаги да е лесно да ги разпознаеш. За разлика от другите психически и соматични заболявания неврозата е страдание, при което връзката с духовна сфера е очевидна: пределно ясно се разкриват душевните недъзи и недвусмислено се разпознават демонските нападения. Едно вглеждане в таблицата на греховете и борбата с тях, която е приложена към „Добротолюбието“, ще ни покаже, че всички симптоми, характерни за неврастенията: страх, боязън, осъждяване на любовта, осъждане, хули помисли, завист, клевета, злопаметност... – имат за корен гордостта. Равнодушието, неприязънта, нетърпимостта, раздразнителността, гневливостта са все плодове на оскърдената поради гордост любов. Гордостта пък идва от тщеславието.

Всъщност зад цялото многообразие от реакции и симптоми при неврозите стоят: **неспособност да обичаш, колосален егоизъм и гордост.**

Архиеп. Арсений (Жадановский) описва невротичните сривове така: *„Понякога в тебе изведнъж се появява някаква раздразнителност, недоволство от околните, или просто лошо, потиснато настроение, тъга, разочарование. Най-малкият повод и настроението ти е развалено. От какво е това? Очевидно, по-рано почвата на душата ти е била подготвена за такова настроение. Раздразнителността, недоволството от хората се предизвиква от завистта, недоброжелателността към тях.“*

Някои психолози считат психичните разстройства за нормални реакции на ненормални обстоятелства. Атмосферата, в която живеем наистина е доста стресираща и враждебна, едни реагират депресивно, други невротично, трети агресивно...

Но реакциите ни е нормална за уврадени от греха хора: горделиви, гневни, мнителни и т. н. Реакцията ни е нормална за хора, които постоянно са подложени на демонски атаки, без при това да имат за опора твърда вяра и упование в Бога.

Истински нормалната реакция би била Христовата:

> *да запазваме мира и любовта в душата си във всички случаи и при всякакви обстоятелства*

За човека, носещ последствията от първородния грях, каквито сме всички ние, всъщност е нормално да се чувства безпомощен, слаб, нищожен, уплашен, заобрълен в тоя свят, който така уврежда от греха враждебен свят, в който трябва не само да оцелява, а и да се съхранява като личност, да се утвърждава. Пътят да се справим с това положение ясно ни е указан от Христос: смирено обръщане към Бога и пълно упование на Него, търпеливо носене на житейския кръст, утвърждаване на любовта в сърцето ни, независимо от липсата на ответност.

Само вярата във всесилния Бог може да ни избави истински от чувството ни за безпомощност и от страховете ни; само вярата в любящия ни Бог може да ни избави истински от чувството ни за изоставеност; само вярата ни, че сме много „скъпи на Бога“, много ценни за Бога, може да ни избави от чувството за малоценност и нищожност.

Но в своите усилия да се избави от тревожността и комплексите си, невротикът, поради слабост или маловерие, неуседно е тръгнал в погрешната посока. Втурва се да доказва на себе си и на другите, че може да се справи, че владее положението, че е „въръст“... А човек започне ли да прави нещо, за да се доказва пред хората, да търси тяхното одобрение и уважение, дава мисли в сърцето си на най-коварната и трудно изкоренима поради мимикрията си страст – тщеславието. Веднъж поел по този път, човек неусетно все повече се оплита в примките на Лукавия и все повече утежнява своето положение. Отдалечава се от Бога, а с това и от така бленувания душевен мир и сигурност...

„Тщеславието – предупреждава св. Йоан Лествичник – *прави предпочитаните горди, а у презираните всява злопамятство.“* Точно така е при невротичите: ако срещат одобрение се възгордяват, ако не получават похвали се ожесточават. *„Начало на гордостта е вкореняването на тщеславието. Средства – унижението на ближния, безсрамното разгласяване на своите трудове, самохвалството в сърцето, ненавижданото на изобличението. А накрая – отхвърляне на Божията помощ, високомерно упование на своето собствено старание и бесовски характер“* – както е видно от думите на св. Йоан Лествичник, възгордяването у човека е в различна степен. Същото е и при неговия медицински еквивалент – неврозата, която има както полеки форми, така и тежки форми, които на практика са необратими. Ако например при неврастенията разпознаваме греховна наклонност и демонски нападения, то при шизофренията определено става въпрос за обсебване, за пълно поробване на човека от демоните: ума, чувствата, волята и тялото му.

> *Гордостта сякаш ни настройва на друга честота,*

различна от тази на Божията любов, която не може да проникне в душата и да стрее сърцето.

А без Божията благодат в сърцето се вселява страх, тревога, хладно безпокойе, едва стаявана враждебност и мнителност, завист... Това отбъдъка хората от невротика. Като виждат, че не го обичат, че малцинята, които са около него – или се боят, или търсят някаква изгода, невротикът още повече се ожесточава. Втурва се с удвоени сили да доказва на себе си и на другите, че наистина е изключителен, наистина е самоотвержен, заслужава одобрение, всеобща обич, уважение, благодарност... Това прекомерно напрежение съвсем изтощава психическите му сили, допуска все повече грешки, става избухлив, злобен.

При това: *„Гордият не търпи превъзходство над себе си. Срещайки го – или завижда, или съперничи“* – казва св. Ефрм Сирин. Види ли, че някой има качества и успява, невротикът се впуска да се конкурира с него, стреми се да го компрометира, да омаловажи достойнства му или, ако другият е по-отстъпчив – започва да го унижава, да го презира, да го мачка, за да засили чувството си за превъзходство.

Определят неврозата като сблъсък между желаното и действителното и твърдят, че колкото по-голям е този сблъсък, толкова по-остро протича страданието. Ако в гордостта си човек не се надяваше на своите сили и възможности, а се надяваше смирено на Господа и на Него отдаваше заслугата за своите успехи, ако в честолюбието си не се стремеше винаги и на всяка цена да изглежда перфектен в очите на другите, ако постоянно не се себедоказваше, вместо да признае своето несъвършенство и немощ..., ако с повече смирение приемаше случващото се в живота като проявление на Божията воля и с вяра приемаше, че Бог знае какво прави, нямаше да има противоречие между онова, което желае в душата си и реалното състояние на нещата.

> *Целият свят лежи в зло и всички ние сме с повече или по-малко увредени от греха души,*

затова и страдаме, затова и боледуваме. Защо грехът у тези хора се проявява именно чрез невроза, а не чрез някакво друго заболяване? Това не е толкова важно.

По-важно е какво може да се направи.

Ние по човешки се опитваме да се справяме със страданията, като притъпяваме болезнените симптоми. Това правят и невротиците в усилията си да си върнат душевния мир: стремят се към сигурност и спокойствие, като невротично се домогват към власт, всеобщо одобрение и любов или като търсят покровителство на преуспели хора, или се самоизолират. Така вместо да се избавят от кошмарите си, се чувстват все по-неспокойни: попадат в омаъсоман кръг, в който губят власт дори над собствения си живот, а хората все повече се отдръпват от тях.

Православната аскетика препоръчва друго. Да потърсиш корена на проблема си, т. е. страстта, която троби живота ти, и да насочиш усилията си в придобиването на противоположната на нея добродетел. В този случай – да придобиеш смирение: да не се превъзнасяме, да носим с търпение кръста на страданието си и да благодарим на Бога за всичко.

Добрата новина е, че и да не ни е до аскетика, в живота като че ли са заложени и естествени механизми за смирение на горделивите и презиращите ближните. Животът, образно казано, сам те сритва в кокалчетата и недвусмислено ти показва, че не си толкова „голяма работа“, колкото си мислиш. Не знам дали ще се съгласите, но моите наблюдения са, че такива самонадеяни хора в един момент неизбежно се оказват в крайно безпомощно състояние, в което отчасно се нуждаят от грижите и вниманието на хората, които години наред са презирали. Участ, срещу която никой не е застрахован!

Александра КАРАМИХАЛЕВА

БРАКЪТ – *път, който започва от земята и свършва на небето*

Архим. Емилиан СИМОНОПЕТРИТСКИ

Продължение от бр. 9

Основното в брака е любовта. „Никое море и никоя планина, никое място и време, никой горчив ешк не ще могат да ни разделят“, говорел някой, който обичал съпругата си. „Ако можеш, вземи го – казвала друга, – скрит е вътре в сърцето ми.“ Той се укривал, защото го търсели, за да го съдят за клевета.

И тъй, брак означава съединяване в едно. Бог се отвращава от разединението и развода. Желае неразрушимо единство (Мат. 19: 3-9. Марк. 10: 2-12). Свещеникът разменя пръстените и накрая ги слага на десната ръка на младоженците, понеже десната ръка е онази, с която обикновено действаме. Това показва, че ръката ми вече принадлежи на другия, че няма да върша нищо против волята му. Завързан съм за него. Завързана съм за него. Живея за другия, затова търпя недостатъците му. Този, който не може да търпи другия, не бива и да се жени.

Какво желае другарят ми? Какво го интересува? Какво го радва? Това трябва да радва, да интересува, да ангажира и мене. Но освен това и сам трябва да търся поводи, за да му създам радост. Как днес ще дам радост на мъжа ми, на жена ми – това е въпросът, който си поставя всеки ден жененият човек. Занимава се с грижите му, с интересите му, с науката му, с работата му, с приятелите му, та всичко да им е общо, за да показва, че е вътре в ежедневието му.

Ако трябва да отстъпи – отстъпва. Онзи, който обича, си ляга последен и става пръв сутринта. На родителите на другия гледа като на свои собствени родители, с преданост, с обич. Защото знаем много добре, че когато детето се жени, това и за родителя е много труден момент. Бракът е нещо, което кара майката и бащата да плачат, понеже се разделят с детето си.

Жената изразява любовта към мъжа си със своето покорство.

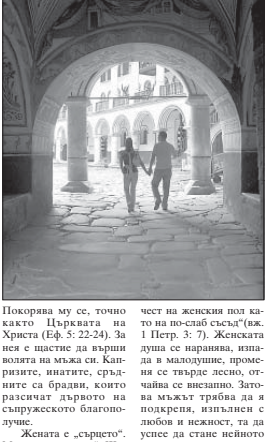

Покорява му се, точно както Църквата на Христа (Еф. 5: 22-24). За нея е щастие да върши волята на мъжа си. Капризите, инатите, сърдните са бradви, които разсичат дърото на сыружеского благополучие.

Жената е „сърцето“. Мъжът е „главата“. Жената е сърцето, което обича. При трудностите на мъжа помага така, както е помогнала императрица Теодора на мъжа си да се задържи на трона. (Известно е, че Теодора подкрепила Юстиниан (527-565) по време на въстанието „Ника“ (532) – вж. Михаил Глика, Хроника от сътворението на света до царуването на Алексий Комнин 4, PG 158, 500C.) В моментите на радост за него се стреми още повече да го въздигне на висотата на идеалите. В моментите на скръб за него тя е извор на красота и спокойствие.

Мъжът трябва да помни, че жена му е тази, която Бог е поверил в ръцете му. Жена му е душата, която Бог му е поверил, за да я върне на него. Обича жена си, както Христос – Църквата Си (Еф. 5: 25). Покръвителства я, грижи се за нея, дава й сигурност, особено когато е притеснена, когато е болна. Знаем колко е чувствителна женската душа, затова, както казва и апостол Петър – „отдаваме чест на женския пол като на по-слаб съсъд“(вж. 1 Петр. 3: 7). Женската душа се наранява, изнася в малодушие, промяна се твърде лесно, отчайва се внезапно. Затова мъжът трябва да я подкрепя, изпълнен с любов и нежност, та да успее да стане нейното съкровище.

Бракът, възлюбени, е като малка лодка, която плава сред вълните, между скали. Малко ако не внимаваш, ще стане на трески.

Бракът, казахме, е първо, един път на бракта, второ – път на любовта и трето – път към небето, Божие призвание. Той е, както казва Свещ. Писание, велико таинство (Еф. 5: 32).

Знаем седемте тайнства. Тук тайнство означава белег за тайнственото присъствие на истинно събитие. Иконата е тайнство. Когато й се покланяме, на дървото, а на Христа или на св. Богородица, или на светията, който тайнствено присъства на нея. Честният Кръст е символ на Христа. В него тайнствено присъства Христос. Нещо такова е и бракът. „Бракто – казва – са двама или трима събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях“ (Мат. 18: 20). Двама души се женят в името на Христа: те вече стават знак, който съдържа и притежава Самия Христа.

Следователно, когато виждаш една брачна двойка с това разбиране, е все едно да виждаш Христа. Там е налице едно богоявление. Затова в други страни поставят корони при извършване на таинството, за да покажат, че мъжът е *Царят Христос*, а жената – *Цариката*, или използват маслинени клонки.

И тъй, всичко в брака съсчетанието е символично. Запалените свещи символизират петте девици. Когато свещеникът ги дава в ръцете на младоженците по времe на таинството, е все едно, че им казва: „Очаквайте Христа подобно на петте девици“ (Мат. 25:1-11). Или символизират огнените езици, които слезли на Петдесетница и били всъщност присъствието на Светия Дух (Деян. 2:1-4.). Свещеникът взема пръстените им, халките, от св. престол, където ги е бил служил първоначално и ги поставя на масата, за да покаже точно, че бракът започва от Христа и ще свърши в Христа. Свещеникът също съединява ръцете им, за да покаже, че ги съединява Самият Христос. Сиреч, Христос се вплита в таинството и в живота им.

Всичко, което се използва при извършването на брака, е символ, показващ, че там е Христос. Когато седиш и виждаш изведнъж една синчка, разбираш, че някой идва. Не го виждаш, обаче знаеш, че идва. Рано утрин се сънуждаш и виждаш, че хоризонтът на изток е яркочервен. Казваш си, че след малко ще изгрее слънцето. Действително там, зад планината, се показва слънцето.

Когато виждаш брака си, мъжа си, жена си, когато виждаш затрудненията си, тялото на съпруга си, всичко вътре вкъщи, знай, че това са белези на Христовото присъствие. Все едно, че чуваш стъпките Му, като то идва, като че предстои гста да чуеш и гласа Му. Всичко това са сенки, показващи, че с нас е Христос. Истина е, че по причина на нашите грижи Го чувстваме като отсъстващ. Виждаме Го обаче в сенките и сме сигурни, че е с нас. Именно затова в древност не са имали отделно последование на таинството. Вземали мъжа и жената, завеждали ги в църквата, присъствали ги и си тръгвали. Какво означавало това? Че животът им вече е заедно с Христа.

Символ на Христовото присъствие са и венците. По-специално те символизират мъченичеството. Помните ли св. Четиридесет мъченици, които Христос увенчал в заледеното езеро? Тъй увенчава сега Църквата младоженците, поменавайки и св. Прокопий, който бил посъветвал няколко жени да приемат мъченичество, за да покажат любовта си към Христа. (Последованието на венчанието споменава св. Четиридесет мъченици във втората молитва, както и св. Прокопий в отпуста. Вж. и Голям Синаксар, изд. 6-о, Атина, 1999, т. 3, стр. 160-185 и т. 7, стр. 135-138.) Следователно мъжът и жената носят венци, за да покажат, че са готови да станат мъченици заради Христа, Който е заедно с тях.

Женя се, означава, живея и умирам за Христа.

Женя се, означава желая и жадувам Христа. Кои други били увенчавани? Били увенчавани царете. Следователно венците показват, че съпрузите са царе и домът им – царство, царство на Църквата, част от Църквата.

Кога започнал бракът? Когато човекът съгрешил. Преди това не съществувал брак в съвременния му смисъл. Когато след грехопадението първите хора загубили рая, тогава Адам познал Ева (Бит. 4:1) и започнал брачът. Защо? За да помнят падението и изгонването си и да търсят отново рая. Сега бракът става едно възвръщане към духовния рай, кам Христовата Църква. Женя се, означава, че ставам цар, ставам верен и истински член на Църквата на Христа и работя вече за Негова слава.

Венците също показват окончателната победа в царството небесно. Когато свещеникът взема венците, казва на Христа: „Восприими венци их в царствии Твоем“ – вземи венците им горе в Твоето царство.

Следователно бракът е един път: започва от земята и свършва на небето.

Той е свързване, съюз заедно с Христа, Който ни уверява, че ще отидем някога на небето. Бракът е „мост, превеждащ земните на небето“ (Богородичен акатист). Като че тайнството на Църквата ни казва: над любовта, над мъжа тъй, над жена ти, над ежедневните ти случки, помни, че си предназначен за небето, че си стъпил на пътя, който трябва на всяка цена да те изведе там. Невестата и младоженецът подават ръце, свещеникът ги хваща и така обикалят около масата, танцувайки и пеейки. Това означава, че бракът е пътят, пътешествието, което ще завърши на небето, във вечността.

В брака сякаш се свързват двама. Но се свързват не двама, а трима. Мъжът се венчава за жената и жената за мъжа, но двамата заедно се венчават за Христа. Следователно трима вземат участие в тайнството и в живота остават трима.

На хорото ги повежда свещеникът, образ на Христа. Това означава, че Христос ни е грабнал, изкупил ни е (вж. Гал. 3: 13), пленил ни е, направил ни е Негови. Затова именно това тайнство е велико (Еф. 5: 32).

Думата „тайнство“ е преведена на латински с думата sacramentum, която означава клетва. Тоест бракът е клетва, сключване на договор, съюз, както казахме по-горе. Той е вече постоянен съюз с Христа.

И тъй, жена се, означава – поробвам сърцето си на Христа. Ако искаш, можеш да се ожениш, ако искаш, не се ожениш. Ако обичс се ожениш, бракът има този смисъл в твоята Православна църква, която те е родила. Женен съм, означава: роб съм на Христа.

Превод от гръцки: Алексей СТАМБОЛОВ

НОВИ КНИГИ

Излезе от печат юбилейното издание, посветено на 1100-годишнината от успението на св. цар Борис I Покръстител – „КРЪСТЪТ И КОРОНАТА“ на авторката Мъвина Господинова. Книгата представлява първо по рода си в българската историография богословско-историческо изследване на властта: нейния божествен произход и основните й проявления в развитието на човешката цивилизация. В светлината на Свещеното Писание, с историческа фактология и богат изворов материал авторката разкрива сложните взаимоотношения между духовната и светската власт.

За информация и заявки: GSM 0888/78 18 60

История на

КЛИСУРСКИЯ МАНАСТИР „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

Летописната книга на Клисурската света обител е от 1905 г. и в нея са запазени сведения, че на мястото на сегашния манастир е имало зидове на стара църква, както и руини от съществуващ преди векове манастир, известен сред местните хора като „пустио манастир“. Това място е било център за духовен живот още по времето на Втората българска държава, споменава се 1240 година.

Разположен в китната долина на река Врещица, в подножието на старопланинския връх Тодорини кукли, той бил известен с името Врещици манастир. В първите години от падането на България под османско иго е бил разрушен и задълго мястото му остава забравено.

През XVII в. шестима монаси от друг разрушен манастир в България се заселват на това място с намерение да възстановят светинята. Доброто начинание било възпрепятствано от бунтовете в Северозападна България и Чипровското въстание от 1688 г. Претърпели поражение, въстаниците решили да се укрият при монасите. Скоро биват предадени и поради което били жестоко наказани. Те били избити и след това изгорени на около сто метра от манастира. За ужас на поробителите на мястото на кладата бликнал извор, който впоследствие България и Чипровското въстание от 1688 г. Претърпели поражение, въстаниците решили да се укрият при монасите. Скоро биват предадени и поради което били жестоко наказани. Те били избити и след това изгорени на около сто метра от манастира. За ужас на поробителите на мястото на кладата бликнал извор, който впоследствие се оказал целебен. Много хора с физически и душевни недъзи са получили благодатно изцеление, когато са отпивали от водите на аязмото. Но това става на основата на дълбока вяра и чиста сърдечна молитва към Бога. И природата свидетелства за тази жертва на шестимата монаси в името на вяра, род и родина: над извора израсли шест букови дървета...

Градивният български дух не е оставил следи на този древен светилник на православната вяра да отлети в мълчанието на вековете. През 1742 г. манастирът е възстановен с дарения от жителите на близкото село Клисура, днес с. Бързия. Близо век покъсно, през 1862 г., началникът на турските войски в Берковица Юсуф бей опожарява манастира, като отнася със себе си колони от храма и дори престолния камък, за да го ползва в строежа на банята си.

През 1867 г. на Илия Стоянов от село Драганица във видение насън от св. Николай му е внушено да започне възстановяване на манастира.

Тогавашният берковски митрополит Доротей определя за съратник на Илия Стоянов младия монах Антим, с мирско име Александър Дамянов. Той е роден през 1834 г. в Берковица от будни родители, които желаели да го направят занаятчия и търговец, но скоро разбрали, че в сърцето на техния син е разпалена ревност към Бога, Който иска Неговите избраници да Му принадлежат всеотдайно.

Ръкоположен от владиката Доротей, на 33-годишна възраст йеромонах Антим пристигнал на това място и си направил колиба от клони и пръти. Стремежът да въздигне от пепелищата това място го накарал да възстанови на първо време с лични средства стара параклис „Св. Николай“, магерницата и аязмото. Но след години това му се сторило недостатъчно. Архимандрит Антим поискал да издигне голям храм „Св. Кирил и Методий“ на височината, на която днес го виждаме. На турската управа от съседните селища не било угодно православният кръст да се издига по-високо от полумесеца на джамиите.

За да бъде сигурен, че няма да има недоразумения, архимандритът написал писмо до султана с молба да получи необходимото разрешение за издигане на православен храм в местността. Писмото на молителя не е запазено, но пълният текст на документа на Абдул Азис от юни 1874 г. свидетелства, че разрешава построяването на такава църква върху „мястото на старата черква“, при условие, че се спазват границите на мерата, която принадлежи на манастира. Султанският указ заплашва на архимандрит Антим да събира средства от вярващи християни от съседните села. Духовникът дал писмено обещание да изгради църквата със свои средства. При спазването на всички условия, с доброволния труд на майстори от съседни села и с непрестанното вдъхновение на архимандрита, започнало строителството.

В първоначалното си изпълнение храмът не е изглеждал в този вид, но е бил със същите размери и височина. Три години продължава градежът и струва 27 хиляди лева, лични средства, които според документи духовникът е спестил от търговия и наследство. Но и това му се струвало недостатъчно, затова той издигнал на запад и север от храма двуетажни здания, които в бъдеще ще се ползват от монашеското братство и гости на светата обител.

Идва Освобождението. Строежът на жилищни и стопански сгради продължава, манастирското стопанство се разраства. Манастирът вече има метоси в селата Черкаски и Приплъжене. Отец Антим отваря училище, в което и той преподава. „И ето, ние го виждаме – пише биографът му Ст. П. Стойчев, – че в 1887 г. ведно с дюлгерите работници той работи до 1890 г., когато и виде идеала си осъществуван.“

Архимандрит Антим отминал от този свят през пролетта на 1922 г. на 95-годишна възраст. 55 години той преживял и работил в манастира. За свой заместник в по-нататъшните работи остава своя следовник Антим Бачковски, когото благославя никога да не напуска манастира, а да продължи делото.

За възпоминание на първия храм днес на същото място е въздигнат параклис „Св. Николай“ в южния манастирски двор.

През следващото десетилетие вътрешната украса и зографисаването на построения храм продължава. Долната част на иконостаса е дело на баща и син Фандъкови, представители на Самоковската резбарска школа. Иконите на олтара са рисувани от талантливата ръка на зографа Никола Иванов. Той работи в характерния източноправославен руски образец, в който са изписани и иконите на патриаршеския катедрален храм „Св. Александър Невски“. Стенописите са дело на професорите Георги Желязков и Георги Богданов.

В наше време Клисурският манастир „Св. Кирил и Методий“ се радва на 15 свои постриженици, по-голямата част от които са призовани за служение на различни послушания в институциите и епархиите на БПЦ.

Игумен на манастира сега е отец Антим (Манойлов), който заради ревностното си служение и изключителния си принос за процъфтяването на обителта наскоро бе отличен с архимандритско достойнство. Той е четвъртият игумен, който носи името на възстановителя на светата обител.

Днес някогашният „пустио манастир“ е жив духовно средище. Потокът от поклонници там не секва през цялата година. Братството на манастира е домакин и организатор на редица семинари и конференции. За децата от района и страната се организират неделни училища и летни духовни лагери.

Тази година светата обител отбелязва 140 години от възстановяването си, събитие, което бе отбелязано с тържествено богослужение, оглавено от Негово Високопреосвещество Видински митрополит Дометиан и в което взеха участие много свещеннослужители от епархията и страната свързали своя живот и служение с манастира.

Братството на Клисурския манастир

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2007 г.

„Църковен вестник“		сп. „Духовна култура“	
1 година	21,00 лв.	1 година	18,00 лв.
6 месеца	10,50 лв.	6 месеца	9,00 лв.
3 месеца	5,25 лв.	3 месеца	4,50 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 987-56-11, тел./факс 980-30-16
МОЛ: Танка Тончева Христова
e-mail: synpress@dverig.net
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София,
ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018
BIC код: UNCRBGSF
Молим да се изпращат с пощенски запис или по банкова сметка, в които да се изписва точният адрес и пощенският код на получателя!